

Bryggeriklubbens medlemsblad

1
2021

Bryggeriklubben

Föreningen för samlare och bryggeriintresserade

Klubben bildades 1982 och består av personer bosatta i Norden med ett aktivt intresse för bryggeriindustrin

Styrelse

Ordförande: Magnus Karlsson
Kanonvägen 7, 792 96 Våmhus
Tel: 070-33 07 026

Kassör: Per-Olof Ström
Trandaredsgatan 99, 507 61 Borås
Tel: 033-15 52 23, 070-212 52 23

Sekreterare: Claes Svensson
Ekedalsvägen 119, 177 59 Järfälla
Tel: 070-445 24 58

Ledamot: Anders Forsell
Skogsmossen 434, 732 72 Fellingsbro
Tel: 070-720 74 90

Webbredaktör: Ingmar Strannevik
Bräckan 1, Tomten, 458 97 Högsäter
Tel: 0768 – 66 12 25

Kontakta styrelsen:
info@bryggeriklubben.se

Webbplats: www.bryggeriklubben.se
Bankgiro: 5304-6942
Kontonummer (Swedbank):
8032-5, 4067844-3

Framsidan:

Daniel Gacic på Apex Brewing Co övervakar rengöring av jästank.

Foto: Anders Forsell 2021

Medlemsavgift:

Samlande medlem
300 kr/år

Stödjande medlem
200 kr/år

Sponsor
300 kr/år

Medlemsbladet
utkommer med
fyra nummer per år.

Manusstopp:
1/2, 1/5, 1/8 och 1/11

Redaktör: Anders Forsell

Vårmötet 2021

Inställt pga Corona.

Bryggeriet Kronan

Bryggeriet som ligger vid Karl Johansgatan i Göteborg anlades 1891 efter ritningar av A Jacobi och byggdes sedan ut i etapper. Från 1920-talet då bryggeriverksamheten upphört har lokalerna använts för verkstäder, småindustri, polisstation m m och 1925–62 låg Majornas bibliotek här. Delar av gårdsbebyggelsen har rivits. Den långsträckt byggnaden är uppförd i 4 våningar och har ett plåttäckt sadeltak. Fasaderna är av rött tegel med inslag av ljusa putsade partier bl a i bottenvåningen och på hörnen. Mittpartiet kröns med ett gavelparti som ursprungligen hade en rikare utformning. Entrén omfattar en bred portgång med två kraftiga granitkolonner och stora grindar av konstsmide.

Foto: Aron Jonason, Göteborgs stadsmuseum

Textkälla: Kulturhistoriskt värdefull bebyggelse i Göteborg

Samlarprofilen

Medlemsprofil nr 2

Denna upplaga av medlemsprofilen tar oss till den kungliga huvudstaden Stockholm. Det är klubbens fd redaktör som har sitt samlande ursprung i den bohuslänska staden Uddevalla, Henrik Josefsson.

Vad heter du?

Henrik Josefsson

Var bor du?

Stockholm

Hur länge har du samlat på breweriana?

Sedan 2003.

Varför startade du med samlandet?

Jag samlade på vykort och annat från min gamla hemstad Uddevalla när jag plötsligt snubblade över två etiketter från Utsiktens bryggeri. Då var det kört.

Hur länge har du varit medlem i Bryggeriklubben?

Jag gick med 2012. Mitt första möte var vårmötet i Malmö 2013.

Vilka är dina samlarintressen?

Det började med etiketter från Utsiktens bryggeri, men ganska snabbt så växte intresset till övriga Bohuslän och Västsverige. Sedan dess har det växt till i princip hela landet och även en del utländska etiketter. Och andra brewerianaprylar är ju också intressanta... Liksom många andra samlare så för jag en ständig kamp mot mig själv för att begränsa samlandet. Men favoritområdet är fortfarande Uddevalla.

Vilket samlarobjekt är din ögonsten?

Två saker får dela på förstaplatsen. Den ena är en blyertspenna i form av en liten flaska i metall från Stora bryggeriet i Stockholm. Den andra är ett telegram från 1873 som jag köpte från Tyskland. Utsiktens bryggeri telegraferar och beställer mer humle från Bröderna Hopf i Nürnberg.

Bästa samlarminne?

De bästa minnena är alla klubbmöten. När man får umgås med sina samlarvänner och ägna sig ordentligt åt favoritintresset en hel helg.

Hur mycket tid lägger du ner på ditt samlande?

Ett par timmar i veckan.

Vad är det bästa respektive det svåraste med att samla breweriana?

Det bästa med breweriana tycker jag är att det rör sig om grejer som i alla fall från början inte var tänkta som samlarobjekt, utan det är saker som skulle användas och sedan slängas. Det gör att det fortfarande är ett ganska odokumenterat samlarområde. Plötsligt kan det dyka upp en gammal etikett som ingen visste fanns. Det svåraste är nog att det händer allt

mer sällan att man hittar något nytt till samlingen när man har hållit på ett tag.

Vilka 3 favoritdrycker tar du med dig till en öde ö?

Det får bli tre göteborgare: West Coast IPA från Stigberget, Bangatan från O/O och Arbetarporter från Ocean.

Vilket är ditt bästa råd till andra samlare?

Mitt bästa råd är nog att försöka ta reda på information om historien bakom föremålen. Jag tycker att samlandet blir så mycket mer intressant när grejerna får ett sammanhang.

Vi tackar för Henriks svar på våra frågor och önskar honom lycka till med sitt fortsatta samlande.

I nästa nr beger vi oss till vårt västra grannland.

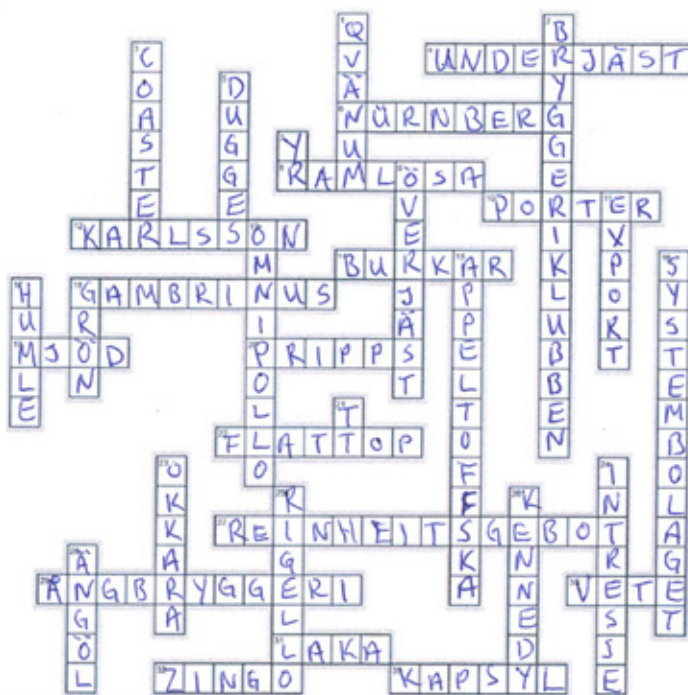
Och du, håll koll i brevlådan, snart är det din tur att vara Bryggeriklubbens medlemsprofil.

← Annonns från fyrtiotalet i tidningen Bakladdaren i Karlskoga.

Bryggeriklubbens decemberquiz

Claes Svensson

Lite kort om...

Framgång med New England IPA.

Brygger mestadels NEIPA.

Använder stora mängder humle till torrhumling.

Tre bryggdagar och åtta bryggningar i veckan. Bryggverket är på 500 liter - jästankarna på 2000 liter.

Nytt bryggverk är beställt.

Återfinns i Nora men kommer att flytta till Örebro i höst.

Startade 2017 av Daniel Gacic och Niklas Lundgren.

Årsproduktionen runt 200 000 liter. Maxkapacitet för närvarande.

En stor del av produktionen går på export.

Ölunderlägg

Kinesiskt bryggverk från Jinan.

Bryggare Arvid Saltin.

Single Hop - första ölen på systembolaget.

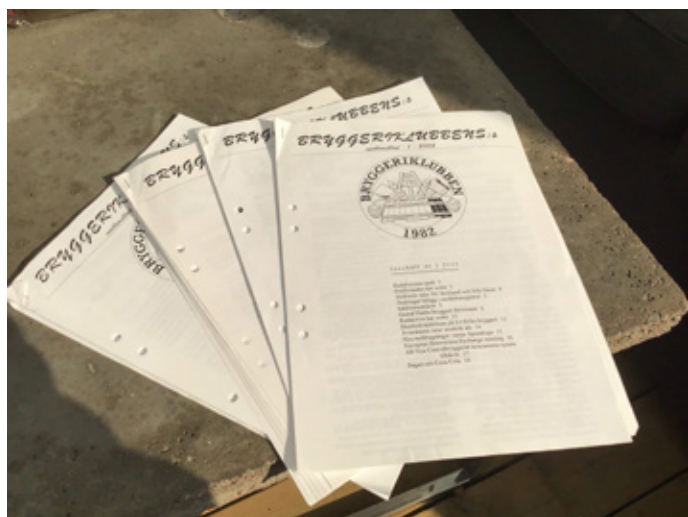
Klaxon. Torhumlad med Eldorado. Skribentens favorit.

Text och bild:
Anders Forsell

Tillbakablick i medlemsbladet

Nu när pandemin i landet går in på sitt andra år börjar det bli tröttsamt att bara titta på Netflix och dega i soffan.

Vad ska en ta sig för egentligen under all den tid som vi för fogar över? Det är ju såklart kul att få pyssla med och rå om sin etikettsamling, vilket tar ganska mycket tid, men det behövs ju pauser därifrån också. Det går ju inte att putsa glasen hur mycket som helst.

Jag började hursomhelst att rota lite i garderoben och längst ner i ena hörnet där låg dom. Mina första medlemsblad från början av 2000-talet. Det har gått några år sen dess och numera är bladen digitala för de flesta av oss. Det är ändå en viss känsla att få bläddra med händerna och vända blad till nästa sida istället för att scrolla på datorn.

Jag kommer ihåg hur trevligt det var att få ett nytt medlemsblad från Bryggeriklubben, 4 gånger om året damp det ner i brevlådan tillsammans med ett antal nya etiketter från våra samarbetsbryggerier. Precis som nu verkade det vara svårt att få ihop innehållet och deadline var också lite flytande även om det stod tydligt i bladet vilka datum manusstoppet var. Redaktören, Ove Grip, höll i ordningen i bladet och hade en egen spalt där han bl a annat i

nr 1/2005 var bedrövad över hur Systembolagets illa lansering av påsköl skedde. Visste ens folk om att det fanns påsköl på den tiden? Tydligt inte så många olika sorter och redaktören hade provat de flesta som fanns vid det bladets tryck. Ändå kunde en läsa en artikel/notis av vikarierande ölskribent Erik Ohlsson på DN Söndag som provade 8 av de olika svenska sorterna som fanns i sortimentet. Historien förtäljer inte om det var hela sortimentet, men i topp hamnade som vanligt Jämtland och Nils Oscars påsköl. Wisby påsköl fick ett fint omnämnande också, men resten av dryckerna sablades ner. Kvaliteten var kanske inte så bra, därför fanns det inte så många sorter. Sedan dess har det runnit mycket öl i olika bryggtankar och strupar i vårt avlånga land. När jag googlade på Bolagets sida för att se vad årets skörd av påsköl bestod av så var det en helt annan historia, hela 78 stycken olika svenska påsköl. Om de lanserats bättre eller om påskölsintresset har ökat hos den svenska befolkningen låter jag vara osagt, men jag hoppas att redaktör Grip glädjer sig åt detta. Själv blev jag inspirerad och gjorde en beställning på två dussin flaskor från olika svenska bryggerier, det ser jag fram emot att få prova.

Apropå redaktör Grips spalt så kunde en ofta läsa om Systembolagets oförmåga att lansera produkterna de sålde och alkoholskatten som drev upp priserna. Det är väl fortfarande samma anda som råder, men ändå har bryggerinäringen och intresset för maltdrycker ökat nåt enormt. I medlemsblad nr 3/2004 skriver dock redaktören om en rolig nyhet för Systemet. De ska börja med dryckesauktioner och förhoppningen var att det kanske skulle dyka upp något unikt samlarobjekt i form av en gammal fin ölflaska. Jag kan inte säga något om hur det har gått med detta under

de senaste åren, men om du är intresserad så kan du kolla på Bolagets auktioner. Den senaste auktionen var jag tvungen att undersöka och då fanns det 4 stycken öllådor som skulle gå under klubban. Alla belgiska suröl om 6 stycken i varje låda för utgångspriset på 3000 riksdaler. Alla gillar ju inte suröl, men det fanns etiketter på flaskorna. Hursomhelst skrev Grip vidare i samma spalt att han då själv hade lagrat en Thomas Hardy's ale vintage 1995 och på baksidesetiketten hade det stått skrivet att om flaskan lagrades i rätt temperatur så skulle innehållet förbättras i åtminstone 25 år. 25 år från 1995 kan den som är mycket lite bevandrad i matematik räkna ut att det var förra året, 2020. Om flaskans innehåll har druckits ur eller om redaktör Grip tänkt sälja den på auktion skulle vara riktigt roligt att få ta del av.

I nummer 2/2004 kunde vi läsa en intressant artikel svagdricka och om de kvarvarande svenska bryggerierna som fortfarande tillverkade drycken. Det var den dåvarande medlemmen Jan-Erik Svensson som skrev och berättade.

I det efterkommande numret av bladet kompletterade en annan medlem, Rune Olsson, ännu mer om den rådande svagdricksituationen och det visar ju vilken kunskap som finns tillgänglig inom klubben. Vissa historier är kanske mer intressanta än andra, men små eller stora berättelser spelar ingen roll. Ju mer en förkovrar sig i ämnet, ju intressantare blir det. Jag vet inte om det är någon skillnad i dagens svagdrickabransch mot 2004, men i början på förra seklet fanns det drickaproducenter i varje gathörn nästan och det verkar dyka upp nya samlarobjekt i form av etiketter, flaskor och patentkorkar hela tiden. Artiklarna avslutades med en uppmaning från redaktören att medlemmar skulle sända in fler historier med bryggerianknytning, det skulle berika vårt blad. Där gäller samma sak idag. Nu har sambon kommit in med dagens post och däruti fanns, inte något nytt medlemsblad, men väl ett kuvert med nya etiketter från Bryggeriklubben. Dags att fortsätta sorteringen.

Text: Claes Svensson

Utsiktens bryggeri, Uddevalla. Startade 1854, köptes av Pripp och Lyckholm 1919. Lades ner 1961.

Öl på frimärke

100 frimärken med ölrelaterade motiv från 37 olika länder från 1947 - 2020

Argentina:1, Armenien:1, Australien:1, Belgien:19, Bosnien/Serbien:1, Bophuthatswana/Sydafrika:5, Bulgarien:1, Costa Rica:1, Danmark:2, El Salvador:1, Filippinerna:5, Irland:3, Israel:1, Italien:1, Japan:1, Jugoslavien:3, Kamerun:2, Kanada:4, Kina:3, Kongo:6, Lettland:1, Malta:1, Mexiko:1, Nederländerna:2, Nevis, Anguilla:1, Polen:1, Republiken Burundi:1, San Marino:2, Schweiz:2, Sverige:1, Tjeckien:1, Tjeckoslovakien:3, Tyskland:5, Ukraina:1, Ungern:2, USA:1, Österrike :12

INNEHÅLL:

Bryggare:	6	San Marino	1	Bosnien/Serbien	1
Danmark	2	Tjeckoslovakien	1	Costa Rica	1
Irland	3	Tyskland	1	Filippinerna	2
Kanada	1	Ungern	1	Italien	1
Bryggerier:	10	USA	1	Japan	1
Belgien	2	Österrike	1	Jugoslavien	1
El Salvador	1	Produktion:	16	Kanada	1
Filippinerna	3	Armenien	1	Lettland	1
Nederländerna	1	Bophuthatswana/Sydafrika	5	Malta	1
Nevis, Anguilla	1	Kamerun	2	Mexiko	1
Ukraina	1	Kongo	6	Nederländerna	1
Österrike	1	Tyskland	2	Republiken Burundi	1
Ingredienser:	17	Distribution:	3	San Marino	1
Australien	1	Kanada	1	Schweiz	2
Belgien	2	Polen	1	Sverige	1
Bulgarien	1	Österrike	1	Tjeckien	1
Israel	1	Konsumtion:	48	Tjeckoslovakien	2
Jugoslavien	2	Argentina	1	Tyskland	2
Kanada	1	Belgien	15	Ungern	1
Kina	3			Österrike	9

FRIMÄRKEN MED ANKNYTNING TILL ÖL:

Bryggare:

Irland, 1959

Irland, 2009

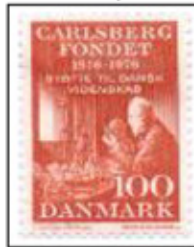

Arthur Guinness; 1725-1803, grundare av Guinness bryggeri i Dublin, Irland.

Danmark, 1947

Danmark, 1978

I-C Jacobsen; 1811-1887, grundare av Carlsbergs bryggeri i Köpenhamn, Danmark.

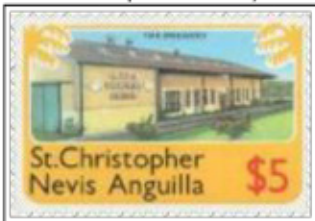
Kanada, 1986

John Molson; 1763-1836, grundare av Molson bryggeri i Quebec, Kanada.

Bryggerier:

St. Christopher Nevis, 1978

Bryggeriet.

Nederländerna, 2002

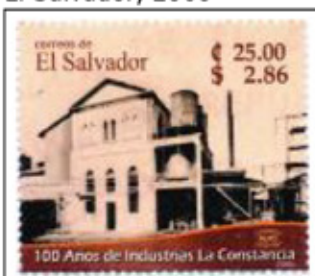
Bryggeriinteriör, Breda 1926.

Belgien, 2002

50-års jubileum för Leffes återuppstartade öltillverkning på klostret Notre-Dame de Leffe.

El Salvador, 2006

Constancia bryggeri, 100 års jubileum.

Österrike, 2008

Zipfer bryggeri 150 år.

Ukraina, 2015

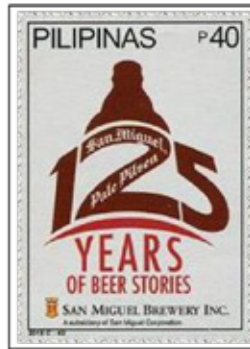

Klosterbryggeriet i Lviv, 300 års jubileum.

Filippinerna, 2015

San Miguel bryggeri 125 år.

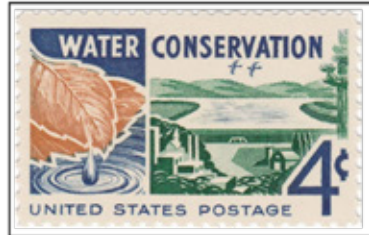
Belgien, 2018

Bryggeriinteriör.

Ingredienser:

USA, 1960

Vatten.

Österrike, 1975

Israel

Australien, 1985

Tjeckoslovakien, 1956

Ungern, 1961

Jugoslavien, 1955

Humle.

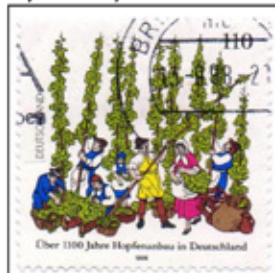
Jugoslavien, 1981

Bulgarien, 1989

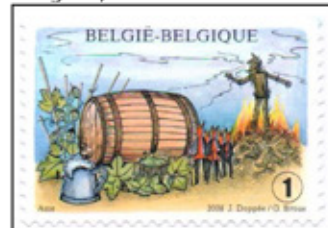

Tyskland, 1998

Humle.

Belgien, 2008

Humleodling.

Belgien, 2018

Belgisk ölkultur, humleodling.

Kina

Malt.

Kina, 1958

San Marino, 1958

Kina, 1982

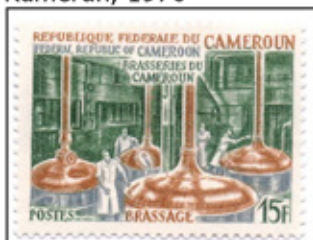

Kanada, 2017

Produktion:

Kamerun, 1970

Bryggerverk.

Lagerkällare.

Kongo, 1973

Bryggeriexteriör.

Laboratorium.

Kylrum.

Kontrollrum.

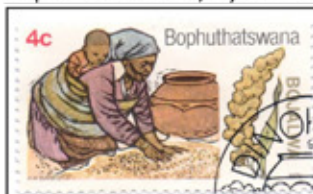

Flaskpåfyllning.

Flaskpåfyllning.

Bophuthatswana/Sydafrika, 1979

Traditionell öltillverkning med durragräs (sorghum).

Bophuthatswana, 1990

Tyskland, 1982

Bryggerverk.

Tyskland, 1983

Kokning av mäsik.

Öltillverkning.

Armenien, 2002

Bryggpanna.

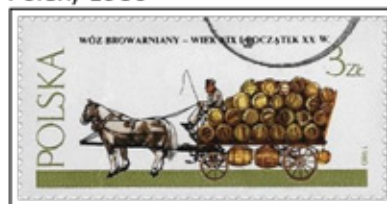
Distribution:

Kanada, 1996

Utkörning av öl, Labatt lastbil.

Polen, 1980

Utkörning av öl med häst och kärra.

Österrike, 2012

Konsumtion:

Tyskland, 2016

"Reinheitsgebot" 500 år, 1516-2016.

Kanada, 2016

Tjeckoslovakien, 1961

Ölglas och humle.

Tjeckoslovakien, 1962

Ölflaska, vy över staden Pilsen.

Ungern, 1968

Ölstop.

Sverige, 1976

Dryckeshorn.

Belgien, 1986

Ölglas.

Malta, 2003

Cisk beer, flaska.

Belgien 2006

Öl; Trappist och Geuze.

Österrike, 2008

Rieder – 100 år, flaska.

Zipfer – 150 år, flaska.

Hinterbier, flaska & glas.

Gamla ölkrus.

Belgien, 2010

Öl, glas och flaska.

Belgien, 2012

Ölglas.

Schweiz, 2019

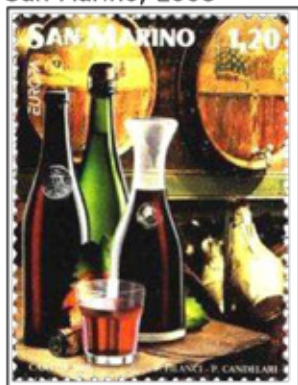
"The art of brewing beer", sejdel och glas.

Belgien, 2012

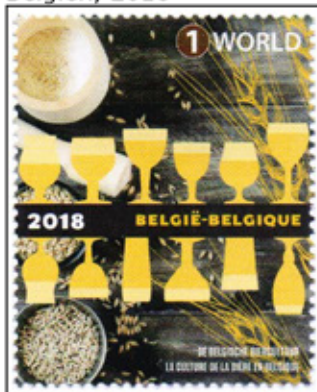
Belgiska trappistöl.

San Marino, 2005

Öl i flaska och glas.

Belgien, 2018

Belgisk ölkultur.

Österrike, 2019

Hantverksöl.

Argentina, 2011

Oktoberfest.

Republiken Burundi, 2012

Oktoberfest.

Tyskland, 2010

Oktoberfest 200 år.

Italien, 1959

Bryggeri Moretti, 100 år.

Jugoslavien

Ölhall.

Costa Rica, 1954

Ölglas.

Belgien, 1984

Made in Belgium, öl.

Filippinerna, 1990

1890-1990 - 100 år av öltillverkning.

Mexiko, 1990

Ölindustrin 100 år.

Nederländerna, 2007

Heineken ölflaska

Bosnien/Serbien, 2013

Banjaluka bryggeri 140 år.

Japan, 2016

100 år samarbete med Belgien.

Tjeckien, 2005

Öl och mat.

Lettland, 2018

Österrike, 2020

Min samling av P-O Ström

Inte så stor men är ganska stolt ändå. Jag gick med i Bryggeriklubben 2006. Första träffen var Åbro det var stort för mig och min Hustru. Träffa många samlare stor förväntan vad som skulle ske. Det var många tankar efter söndagens visning hos Heines på vägen hem. Jag började att samla småskaligt. Det var öletiketter som jag letade efter det blev på mässor och loppisar. Så det blev julafton när man fick leta i Henriks låda. Och jag måste säga att det har varit en stor glädje varje träff. Ser fram mot nästa.

En liten dyrgrip en full ölflaska
Falcon från 1929

Ett stort nöje har varit Statsarkivet i Borås har spenderat några timmar där och tittat på Bryggerier och vattenfabriker Det har blivit ca 41 stycken (kan vara någon vatten fab. för mycket någon i fam tagit över) 17 st bryggerier 14 st svagdricksbryggerier 3 st Sandwalls Borås Nya och Jonssons 1905-1907 skatte bryggerier 24 st Saft vattenfabriker Tiden rör sig ca 1860 -1960 Det finns några svag Dricks B. och vattenfabriker utanför Borås som inte är med räknade . Det är väll tänkt att det möjligt bli ett häfte när kraften och glädjen sätter igång igen efter Coronan. (har ni inte provat statsarkivet i eran hem ort så rekommenderar jag ett besök det finns mycket att leta efter.

Tack och lov för Ikeasglas skåp
där jag har gjort mellanhyllor

Sandwalls och Falkons skåp

Jag är inte så bra att skriva berättelser. Men kan jag så tror jag att mer kan visa sin samling i all enkelhet. Eller kanske kan någon som får ihop en text bra. Kan åka hem och titta och skriva om dennes samling. Vi måste hjälpa Anders med tidningen. Det behöver inte vara så storslaget utan kanske en udda etikett, glas, som andra samlare tycker är trevligt att se

Sen det tråkiga med livet just nu och jag tror tyvärr Inte att eländet är över i år. Som ni förstår så får vi hoppa över vår träffen i år också det gör ont. Jag hoppas att dom får i ordning på " parodin" förlåt pandemin. Sköt om er och var rädda om er så vi kan träffas i höst. Jag själv har fått igång växtligheten lite varmare så får dom flytta ut till växthuset

Hälsningar Siv och P-O Ström

Bryggeriet som går mot strömmen

I dessa Corona-tider läser vi dagligen om verksamheter som hotas av nedläggning eller i varje fall kraftig minskning av produktion. Bryggerier som satsat på öl till krogar el dyl knäar under restriktionerna, andra har styrt om produktionen mot Systembolaget som i många fall faktiskt räddat företagen – tills vidare.

Andra satsar hårt på svagare öl då livsmedelsbranschen haft en otrolig utveckling. Och definitivt gäller detta de som satsat på läsk och vatten. I Sverige finns det bara ett fåtal som satsat på läsk och eller lättöl, ett av dessa återfinns i Njurunda, strax söder om Sundsvall. Vasa bryggeri, även kallat "Nostalgibryggeriet", har ett stort antal sorter i sitt sortiment och inriktningen har sedan starten 1997 varit med tonvikt på gamla välkända märken såsom Portello, Guldus, Gammaldags Sockerdricka, Syd, Loranga, Rio m fl. På senare tid har även godisinspirerade sorter som Fizzy, Gelehallon och Skumtomte sett dagens ljus.

I branschen finns det också konkurrens kring varumärkena, och flera av tidigare nämnda klassiker finns numera bara hos Vasa. Men för ett par år sedan tappade man licensrätten att tillverka Trocadero när Spen-drups köpte namnrätten. Till

mångas förtret som verkligen älskade Vasas tillverkning, årligen producerades 1,2 milj liter i Njurunda. Smakkombinationen äpple/apelsin i drycken återfinns dock i den nuvarande sorten Pomril Special som ursprungligen såg dagens ljus redan i början på förra seklet.

Efter att för några år sedan haft en svagt nedåtgående trend har 2020 för Vasa bryggeri inneburit ett lyft.

Restaurang- och caféförsäljningen ligger i stort sett nere under pandemin, men vi har öppnat upp nya marknader som gör att vi trots Coronan haft en lätt tillväxt under 2020, säger Niclas Nilsson, VD på Vasa

Ett avtal med ett Kinabaserat företag har slutits om 5 års leverans av Sundsvalls Öl med styrka 3,5 resp 4,5 procent. Men pga rådande gränstopp för denna typen av handelsvaror har inte leveranserna inletts ännu. Ölen produceras på Krönleins i Halmstad i 3 versioner

Ett annat spännande projekt är att alla Vasas egna produkter säljs i PET-flaskor och med start i år kommer dessa enbart att produceras av återvunnen plast, det är enbart Vasa och CocaCola Sverige som kommer att göra detta vilket också gör mycket för miljön med minskade utsläpp!

HISTORIK:

Niclas far Ingemar Nilsson köper på 90-talet in Åre Mountain Water i Järpen, Jämtland men 1997 omvandlas detta till Dryckesbolaget Gustav Vasa med säte i Sundsvall. Företaget har 7 ägare, förutom Ingemar och Niclas även ex skidåkaren Vladimir Smirnov. Anläggningen nere vid hamnen står färdig för produktion 1998.

2004 flyttar man till nya lokaler söder om Sundsvall, men bl a pga ombyggnad av E4 får man redan 2011 flytta igen till de hypermoderna lokalerna i Njurunda.

Företaget har 17 anställda varav flera varit med på nästan hela resan från starten.

Text: Rikard Laisfelt

